

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія юнацького спорту

Освітня програма - Фізична культура і спорт
першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія юнацького спорту
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 6 год. Практичні заняття – 34 год. Самостійна робота – 50 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія юнацького спорту» є формування у студентів загальних основ навчально-тренувальної діяльності, навчання техніки виду спорту та особистісного розвитку юних спортсменів у системі багаторічної підготовки.</p> <p>Завданням вивчення дисципліни «Теорія юнацького спорту» є формування професійних знань щодо загальних закономірностей розвитку організму юних спортсменів та формування у них адаптації до навантажень різної спрямованості, підготовка та корекція стану юних спортсменів на змаганнях різного рівня, узагальнення досвіду резервного спорту у різних країнах, вивчення нормативно-правового підґрунтя підготовки спортсменів у системі дитячо - юнацьких спортивних шкіл.</p>
Компетентності
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.</p> <p>ФК7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.</p> <p>ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у</p>

сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

Програмні результати навчання

ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

ПРН18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Програмно-нормативні основи та організаційна структура дитячого та юнацького спорту в Україні	Знати і вміти використовувати основні терміни і поняття теорії дитячо-юнацького спорту Знати організаційну структуру підготовки спортивних резервів в Україні, організацію дитячо-юнацького спорту в різних країнах, програмно-методичне забезпечення дитячо-юнацького спорту, систему підготовки кадрів в галузі фізичної культури і спорту	Тести вихідного рівня знань, Контрольні запитання, Кейси, Завдання для самостійної роботи
2.	Біологічні основи психофізичного розвитку дітей та молоді	Знати поняття анатомічний, біологічний і руховий вік дітей та молоді Знати вікові особливості розвитку функціональних можливостей та сенситивні	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси,

		періоди розвитку рухових здібностей юних спортсменів Знати біологічні основи адаптації організму до спортивної діяльності, макро-, мезо-та мікроритми функціональної діяльності юних спортсменів.	Завдання для самостійної роботи
3.	Структура і організація тренувальних занять юних спортсменів	Знати структуру тренувальних занять, методiku формування тренувальних завдань в структурі тренувального процесу. Вивчити особливості організації навчально-тренувальних занять за ігровим та коловим методом.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, Завдання для самостійної роботи
4.	Планування та управління багаторічною підготовкою юних спортсменів	Знати поняття та загальну характеристику багаторічної підготовки юних спортсменів Вивчити основи планування навчально-тренувального процесу юних спортсменів Знати завдання, засоби, методи , зміст та особливості всіх етапів багаторічної підготовки спортсменів.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, Завдання для самостійної роботи
5.	Спортивний відбір. Визначення та прогноз рухової обдарованості та спортивного таланту	Володіти термінологічними поняттями теорії здібностей Знати особливості спортивного відбору в багаторічній підготовці юних спортсменів Володіти педагогічними критеріями визначення рухової обдарованості юних спортсменів Знати технології прогнозу	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, Завдання для самостійної роботи

		рухової обдарованості юних спортсменів	
6.	Поза тренувальні фактори, які впливають на підготовку юних спортсменів	Знати педагогічні, медико-біологічні та психологічні засоби відновлення фізичної підготовленості юних спортсменів Вивчити особливості харчування юних спортсменів Знати методику загартування організму юних спортсменів Вивчити режим дня та особисту гігієну юних спортсменів Знати вплив шкідливих звичок (паління, вживання алкоголю) на організм юних спортсменів	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, Завдання для самостійної роботи
7.	Змагальна діяльність юних спортсменів	Система змагань. Специфічні особливості змагальної діяльності. Змагання в системі підготовки юних спортсменів. Види спортивних змагань. Структура і зміст змагальної діяльності в дитячому та юнацькому спорті. Правила змагань та їх вплив на розвиток видів спорту. Структура і зміст "Положення про змагання". Способи проведення та характер спортивних змагань. Способи визначення результату в різних видах спорту. Фактори результативності змагальної діяльності юних спортсменів. Фактори забезпечення і фактори реалізації змагальної діяльності юних спортсменів. Умови проведення змагань, що	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи

		впливають на результативність. Особливості планування змагань. Роль і місце змагань в багаторічній підготовці юних спортсменів.	
8.	Навчання руховим діям та виховання юних спортсменів	Знати методологічні основи теорії навчання руховим діям Володіти принципами, методами та засобами руховим діям Знати етапи і стадії технічної підготовки юних спортсменів Знати шляхи підвищення ефективності формування рухових навичок Володіти принципами, засобами та методами виховання моральних і вольових якостей юних спортсменів	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
9.	Методика розвитку координаційних здібностей у юних спортсменів	Вивчити загальну характеристику та види координаційних здібностей Вивчити завдання та вікові особливості координаційної підготовки в юнацькому спорті Знати засоби розвитку загальних та спеціальних видів координаційних здібностей	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
10	Методика розвитку сили у юних спортсменів	Вивчити загальну методологію силової підготовки юних спортсменів та структуру силових здібностей Знати м'язову систему людини, вікові особливості силової підготовки в юнацькому спорті Знати методику розвитку різних видів сили та різних м'язових груп у юних спортсменів	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
11.	Методика розвитку	Знати структуру	<ul style="list-style-type: none"> • Тести

	швидкості у юних спортсменів	швидкісних здібностей Вивчити фактори, що впливають на розвиток і визначають прояв швидкісних здібностей Вивчити вікові особливості швидкісної підготовки юних спортсменів Знати методiku розвитку швидкісних здібностей у юних спортсменів	вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
12	Методика розвитку загальної (аеробної) витривалості у юних спортсменів	Знати структуру аеробних здібностей Вивчити фактори, що впливають на розвиток і визначають прояв аеробних здібностей Вивчити вікові особливості аеробних здібностей у юних спортсменів Знати методiku розвитку аеробних здібностей у юних спортсменів	• Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
13	Методика розвитку гнучкості у юних спортсменів	Знати структуру здібності до гнучкості у суглобах Вивчити фактори, що визначають гнучкість у суглобах та вікові особливості розвитку здібності до гнучкості в суглобах Знати методiku розвитку здібності до гнучкості в суглобах у юних спортсменів	• Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
14	Фізичні навантаження в системі підготовки юних спортсменів	Знати поняття «фізичне навантаження» та узагальнюючу його характеристику, варіативні його компоненти Вивчити методiku планування тренувального та змагального навантаження юних спортсменів Знати індивідуальне нормування тренувальних навантажень юних спортсменів	• Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи

15	Педагогічний контроль у підготовці юних спортсменів	Знати методологічні основи педагогічного контролю в юнацькому спорті Вивчити види педагогічного контролю у юнацькому спорті Знати методику тестового контролю розвитку всіх рухових здібностей у юних спортсменів	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
----	---	---	--

робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів.

Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навички** становить **50**

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **20 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної теми. Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням багатосторонності студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно з поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми. З тематикою виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано оцінити раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює та систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює та систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді на питання поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними

поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відпускання допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), Література:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Волков Л.В. Фізичне виховання школярів у режимі навчального дня /Л.В. Волков. – К. : «Освіта України», 2012. – 160 с. 2. Волков Л.В. Спортивна підготовка молодших школярів / Л.В. Волков. – К.: «Освіта України», 2010. – 388 с. 3. Волков Л.В. Фізична підготовка школярів / Л.В. Волков. – К. : «Освіта України», 2014. – 216 с. 4. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник /Л.В. Волков. Вид. 2-е, пер. і доп. - К.: Освіта України, 2016. – 464 с. 5. Лопатенко Г. О. Мобілізаційні позатренувальні засоби в системі підготовки кваліфікованих спортсменів / Г. О. Лопатенко, В. Є. Виноградов // Congres Stintific International Sportul Olimpic Si Sportul Pentru Toti «Editia a XV», Chissnau: 12–15 september 2011. – С. 128–131. 6. Основы персональной тренировки / Под. ред. Р.В. Эрла, Т.Р. Бехля. – К.: Олимпийская литература, 2012. – 724 с. 	

7. Присяжнюк С.І. Курс лекцій з фізичного виховання: навчальний посібник для студентів технічних вищих навчальних закладів/ С. І. Присяжнюк, Д. Г. Оленев.– К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015. – 420 с.

8. Сергієнко Л.П. Спортивний відбір: теорія і практика. У 2 кн. – Книга 1. – Теоретичні основи спортивного відбору: Підручник / Л.П. Сергієнко. – Тернопіль: Навчальна книгаБогдан, 2009. – 672 с.

9. Сергієнко Л.П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник / Л.П. Сергієнко. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 542

10. Хорошуха М.Ф. Основи здоров'я юних спортсменів : монографія./ М.Ф. Хорошуха, НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: НУБіП України, 2014. – 722 с.

11. Шинкарук О.А. Теорія і методика дитячо-юнацького спорту: навчальний посібник/ О.А. Шинкарук, Е.О Павлюк, Е.М. Свірчуна, В.В. Флерчук. – Хмельницьк: ХНУ, 2011 – 143 с.

12. Шинкарук, О. Системный подход в исследовании структуры знаний об отборе спортсменов и ориентации их подготовки / О. Шинкарук //Науково-теоретичний журнал "Мир спорта". – Минск, 2014. – № 2 (55).- С. 31-35.

13. Шинкарук О. Стрес та його вплив на змагальну та тренувальну діяльність спортсменів / Шинкарук Оксана, Лисенко Олена, Федорчук Світлана // Фізична культура, спорт та здоров'я нації”: збірник наукових праць. – Випуск №3 (22). – Вінниця, 2017. – С. 469-476.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://kspd.pnu.edu.ua/ e-mail: spd@pnu.edu.ua
Викладач	П'ятничук Галина Олексіївна, Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна інформація викладача	halyna.piatnychuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) » – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище)

час заняття	та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)– ст. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

П'ятничук Г.О.